

CYFARFOD:	PWYLLGOR IAITH
DYDDIAD:	HYDREF 23 2014
TEITL:	POLISI GORFODI COMISIYNYDD Y GYMRAEG (DRAFFT)
AWDUR:	SWYDDOG CYDRADDOLDEB AC IAITH
PWRPAS YR ADRODDIAD:	CANFOD A CHASGLU SYLWADAU'R PWYLLGOR IAITH

1. CEFNDIR

- 1.1. Cyflwynir y Polisi drafft i sylw'r Pwyllgor Iaith, gan ofyn am unrhyw sylwadau i'w hanfon at y Comisiynydd. Noder fod y cyfnod ymgynghori'n rhedeg o 15/09/14 hyd at 10/11/14.
- 1.2. Pwrpas y ddogfen yw rhoi cyngor a gwybodaeth ar y ffordd y bydd y Comisiynydd yn mynd ati i arfer ei swyddogaethau rheolaethol dan Ran 5 y Mesur Iaith.
- 1.3. Mae'r ddogfen wedi'i hanelu at gyrrff megis Cyngor Gwynedd bydd raid iddynt gydymffurfio a'r Safonau Iaith.

2. Y DDOGFEN

- 2.1. Mae'r ddogfen yn amlinellu'r egwyddorion, prosesau a meini prawf arfaethedig mewn perthynas ag ymchwilio i unrhyw gwyn neu honiad o ddiffyg cydymffurfiaeth a'r gofynion statudol .
- 2.2. Mae'n amlinellu sut y gellir dod a chwyn ger bron y Comisiynydd o dan Adran 93 Mesur y Gymraeg, a hefyd sut y gall y Comisiynydd ystyried tystiolaeth o ffynonellau eraill (e.e. tystiolaeth yn codi o'i gwaith arolygu).
- 2.3. Rhoddir sylw'n ogystal i'r broses o gynnal ymchwiliad statudol, ac o'r opsiynau sy'n agored i'r Comisiynydd yn sgil y broses hon: O ganfod dim methiant a pheidio â gweithredu ymhellach hyd i orfodi mesurau'n dilyn canfyddiad o fethiant i gydymffurfio.
- 2.4. O ganfod diffyg cydymffurfiaeth, gall y Comisiynydd weithredu drwy un neu ragor o'r dulliau canlynol:
 - Adfer cydymffurfiaeth (cytundeb gwirfoddol i adfer cydymffurfiaeth)
 - Gorfodi cydymffurfiaeth (camau i orfodi cydymffurfiaeth)
 - Gosod cosb sifil (hyd at £5,000)
- 2.5. Lle ceir methiant i gydymffurfio a cham gorfodi neu gytundeb setlo, mae'r

ddogfen yn amlinellu sut y gall y Comisiynydd wneud cais i lys sirol i orfodi cydymffurfiaeth.

3. ARGYMHELLIAD

- 3.1. Gofynnir i'r Pwyllgor iaith am unrhyw sylwadau ar y ddogfen er mwyn eu cyflwyno i'r Comisiynydd fel rhan o'r broses ymgynghori.